

Placówka "Estezet"
L.dz. 1149 /44
New York, 8.XI.44.
3 art. I. Don Levine w
N.Y. World Telegram o
przewadze komunizmu w
Europie.

1149

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N.W.
/przez Szefa Wydż. Wyw./

Korespondent N.Y. World Telegram w Waszyngtonie Isaac Don Levine w 3 artykułach z 12, 16 i 19 października 1944 r. analizuje politykę Sowietów ostatniego czasu. Levine opiera się na wiadomościach i szczegółach uzyskanych w rozmowach jego z różnymi Amerykanami i zagranicznymi dyplomatami w Waszyngtonie.

W artykule z 12.X. Levine twierdzi, że Stalin sprzeciwił się niezwłocznej powtórnej konferencji w Teheranie dlatego, że gdyby Roosevelt nie został ponownie wybrany, to uchwały trzech dużych mocarstw musiałyby być na nowo rozpatrywane i zatwierdzone. Stalin dał wyraz temu w rozmowie z Erikiem Johnsonem i amb. Harrimanem w lipcu 1944 r. określając Roosevelta jako "polityka". M.ł. Stalin miał się wyrazić: "Lubię pertraktować z "Businessmenami"; oni pozostają na swoich stanowiskach przez długi czas, podobnie jak my tu, ale polityk dzisiaj jest a jutro go nie ma. Należy więc potem robić układy z nowym zespołem."

Następnie Levine podaje dwa powody nagłej decyzji Churchilla wyjazdu do Moskwy przed wyborami w U.S.A., a mianowicie: 1/ triumfy wojsk alianckich; 2/ wzrastające niepowodzenia w rozwiązywaniu problemów politycznych nadwyrężając zgodę między Rosją Sowiecką a Zachodnimi mocarstwami.

Uchwały teherańskie miały za cel uzgodnienie ofensywy na fortecę Hitlera. Dowódcy wojskowi nałożyli na Czerwoną armję zadanie zniszczenia przemysłowego kręgosłupa Niemiec na Śląsku i w Czechosłowacji. Kraje te są odległe od zasięgu brytyjskich i amerykańskich strategicznych sił lotniczych. Armje Stalina miały przekroczyć Wisłę i dotrzeć do środowisk uzbrojeniowych w Czechach przez Kraków i otwarte równiny Wrocławia. Z końcem lipca wojska sowieckie miały dotrzeć przez środek Polski do serca przemysłowego Niemiec, zaś amerykańskie i brytyjskie armje przygotować miały "blitz" na Francję i Belgję.

W międzyczasie stało się "coś", co zawiodło Naczelne Dowództwo Aljantów i co stało się przedmiotem niepokoju i dyskusji w Quebec. Armje sowieckie zmieniły kierunek kursu zakreślonego w Teheranie i zamiast uderzyć w kierunku środkowych Niemiec, zwróciły się na południe i dokonały inwazji do Rumunii, Bułgarji, Jugosławji i Węgier. W czasie gdy legiony Stalina wkroczyły do ziem bałkańskich i naddunajskich, inne siły sowieckie zaczęły zajmować kraje bałtyckie Rzeszy. Powstała ogólna konsternacja polityczna.

I w czasie gdy w Bretton Woods i w Dumbarton Oaks, delegaci Zjednoczonych Narodów przygotowywali plany pokojowe, Stalin przyspieszał swoje zarządzenia powojenne. Niemąco zaniepokoił także konferencję

w Quebec nagły tajny odlot Tita do Moskwy. Tito przez długi czas był w brytyjskim otoczeniu wojskowym. Po wkroczeniu armji rosyjskiej do krajów bałkańskich, Tito odleciał do Moskwy i po powrocie zmienił front. W jednym ze swoich przemówień wyraża konieczność rozszerzenia wpływów sowieckich na Dardanele i reklamuje prawo Jugosławji do Triestu. Turcja zatrwożyła się, a dla Anglii przyjaźń Turcji jest niezbędna ze względu na bezpieczeństwo wschodniego morza Śródziemnego.

Gdy brytyjscy protektorzy Tita zagrozili wstrzymaniem "lend-lease", Tito miał odpowiedzieć, że już tego i tak nie potrzebuje, ponieważ otrzymuje wszelką pomoc od Rosji. Anglicy wobec tego zdecydowali się w ostatniej chwili wkroczyć do Albanji i do Grecji

Jednocześnie sprawa Bułgarji była również niemałą prowokacją dla dyplomatów w Quebec. Oddzielny pokój Moskwy z Bułgarją, stojącą nominalnie na stopie wojennej z U.S.A. i W. Brytanją, pozostawił przy niej port Saloniki i inne obszary należące do Grecji, bądź co bądź sprzymierzeńca Aljantów. Churchill oświadczył wyraźnie, że opinja brytyjska nie będzie tolerowała dominacji sowieckiej w Salonikach i Morzu Egejskim. Oświadczenie Hulla, że Alianci nie podpiszą zawieszenia broni z Bułgarją, dopóki ta nie wycofa swoich wojsk z terenów greckich i jugosłowiańskich, świadczy, że Roosevelt aprobuje stanowisko Churchilla.

Anglicy także sądzą, że, od kiedy kryzys polski stał się moralnym punktem spornym sięgającym w korzenie wojny i przyszłego pokoju, kwestja prawowitego rządu polskiego powinna być bezzwłocznie załatwiona. Przybycie Edena do Quebecu, którego życzliwe nastawienie dla Rosji Sowieckiej jest już prawie tak bliskie jak Roosevelta, ma być oznaką opinji angielskiej w rezultacie wystąpienia Sowietów przeciwko powstaniu w Warszawie. Churchill ma być zdania, że po wyborze prezydenta w U.S.A., jasne porozumienie ze Stalinem nie może być odłożone do następnego spotkania "Big Three". Opierając się o zwycięstwa Aljantów na Zachodzie, Churchill miał być w stanowczym nastroju w Moskwie i zdecydowany do zajęcia w polityce między Rosją a Aljantami raz na zawsze stanowiska realnej wzajemności.

W artykule z 16.X. Levine przytaczając słowa Roosevelta, że nikt tu nie posiada dokładnych informacji o tym co się w Polsce dzieje, dziwi się dlaczego prezydent nie wyjawik z jakiego powodu takie warunki istnieją. Przypuszcza, że to dlatego, że do tej pory nie ma ani amerykańskich ani brytyjskich wojskowych czy dyplomatycznych obserwatorów w dzielnicach Polski zajętych przez Rosję. Nacisk ze strony U.S.A. i Wielkiej Brytanji na Rosję, trwający już przez szereg miesięcy, dotąd nie odniósł skutku, podczas gdy w części oswobodzonych Włoch Rosja ma swoich reprezentantów od samego początku. Levine opisuje potem wizyty Mikołajczyka w Moskwie, zachowanie się Stalina w stosunku do powstańców w Warszawie, misję kapitana Kaługina i ignorowanie jego raportów i wyraża nadzieję, że Churchill uzyska zgodę Stalina na dopuszczenie przedstawicieli Aljantów do "wyzwolonej" Polski w zamian za wolność, jaką cieszą się agenci sowieccy w wyzwolonych obszarach zachodnich. W tym wypadku, konkluduje Levine, świat się dowie o całej historii sowietyzacji Polski, która się obecnie odbywa.

W artykule z 19.X. Levine oświadcza, że przestroga gen. de Gaulle pod adresem Francuzów przed komunistycznym przewrotem, potwierdza wiadomości z Francji i innych wyzwolonych obszarów Europy, że stan czerwonego terroru i otwartej lub tlejącej wojny domowej istnieje prawie we wszystkich krajach wyswobodzonych od Nazi.

Gen. de Gaulle sprawdza wiadomości, że całe prowincje i miasta są pod władzą komunistycznych rad, rządzących podług wzoru sowieckiego.

We Francji komuniści spotkali się z silną opozycją ze strony gen. de Gaulle.

We Włoszech czekają na oswobodzenie przemysłowych centrów na północy, gdzie się znajdują główne siły komunistyczne.

W południowej i wschodniej Europie ruch komunistyczny znajduje się za murem cenzury.

W Estonii NKWD zarządziła deportację cywilnej ludności, a kraj zostaje kolonizowany przez Rosjan.

Na Łotwie i Litwie organy NKWD wykonały masowe egzekucje w 12 miejscowościach. Kobiety i dzieci zostały ewakuowane do Rosji, a mężczyźni przeważnie traktowani jako zdrajcy. Mężczyzn pozostałych albo wcielano się do armii czerwonej i do batalionów pracy, albo się deportuje do Rosji.

W części Polski okupowanej przez Sowiety, dowódcy Polskiej Armji Podziemnej, którzy przez lata walczyli przeciw Niemcom, zostają przez Sowiety aresztowani. Los większości tychże jest przeważnie nieznany, ale duża część została stracona przez "wyzwoleńców". NKWD deportuje do Rosji zarówno masy klas średnich jak i chłopów.

W wyzwolonej Bułgarii pozostali przy życiu liderzy demokratyczni stali się ofiarami terrorów sowieckich jako wynik błędów aliantów. Po upadku Bułgarii żywiły pro-nazistowskie zbiegły do Wiednia. Antyfaszyści liberalni i socjalistyczni, którzy byli nastawieni antykomunistycznie rzucili się ku granicy tureckiej, ale misje aljanckie odradziły od wpuszczenia ich do Turcji. Tak więc ci uchodźcy wpadli w ręce NKWD.

W Jugosławii wojna domowa pochłonięła całe uzbrojenie tak produkowane w kraju jakoteż otrzymane od Aliantów.

W Grecji zapanował krwawy terror, jeszcze gorszy jak wprowadzony przez komunistycznego gen. Tita w Jugosławii. Jakkolwiek partja komunistyczna w Grecji była nieznaczna przed wojną, to obecnie jest dominującą potęgą w kraju, a ilość ofiar jej reżimu dochodzi do dziesiątek tysięcy.

Kierownik Placówki

Ulanicz
Maracz